

Hjärtstopp hos gravid kvinna och perimortem sectio, SÄS

Sammanfattning

Vid hjärtstopp hos gravid kvinna försvårar en förstörd livmoder och ändrade fysiologiska förhållanden en rätt utförd hjärt-lungräddning; detta från ungefär graviditetsvecka 20-24 då livmodern når upp till/ovan navelplanet.

Gravida har en ökad hjärtminutvolym, ökad syrgaskonsumtion samt ökad acidosenägenhet. Det är därför viktigt att ha en beredskap för att snabbt kunna förlösa kvinnan och därigenom komma åt att göra effektiva hjärtkompressioner.

Syftet är alltså i första hand att rädda kvinnans liv.

Observera att beslut om att förlösa ska tas inom 4 minuter efter att hjärtstopp konstaterats.

Förändringar sedan föregående version

Översyn med redaktionella ändringar; giltighetstiden förlängs.

Förutsättningar

Om en gravid kvinna får ett hjärtstopp kan hon behöva förlösas med kejsarsnitt, ett så kallat perimortem sectio.

Utrustning för perimortem kejsarsnitt

- Skalpell, knivblad nr 20.
- Peanger, 5 st böjda.
- Sax, mayo 15 cm för avnavling.
- Laparatomihakar 2 st.
- Handduksklämmor 4 st.

- Sterila handskar storlek 6,5, 7,5 samt 8,5.
- Munskydd med visir.
- Bukdukar.
- Handduk till barnet.
- Utrustning för perimortem kejsarsnitt finns på
- förlossningen, akutvagnen
- gynekologisk avdelning (E81), vid navet
- akutmottagningen
- hjärtintensiven, HIA.

Förlossningsjouren på KK ansvarar för att utrustningen kommer med till patienten.

Ansvar

Se beskrivning under *Genomförande*.

Genomförande

Larmrutiner och HLR

- Konstatera hjärtstopp och notera tiden.
- Larma HLR-teamet, förlossningsjour och barnläkare via telefon **2010**.

Meddela ”hjärtstopp gravid kvinna” och plats. Säkerställ, via kontakt på **2010**, att förlossningsjour och barnläkare också larmas i nämnd ordning.

- Sidoförflytta livmodern åt vänster genom att lägga t.ex. en kudde under höger flank.
- Påbörja HLR enligt riktlinjerna med kompressioner och defibrillering.

Beslut om kejsarsnitt

Förlossningsjouren på KK tar ställning till **perimortem kejsarsnitt**

- om kvinnans cirkulation inte återkommer **inom 4 minuter**
- om livmodern känns ovan navelplan.

Narkosläkare ansvarar för att hålla kontakt med operationsavdelningen, meddela att det pågår ”HLR gravid kvinna” och att en operationssal ska stå redo.

Barnet bör vara ute **5 minuter** efter konstaterat hjärtstopp.

Operationen utförs där man befinner sig.

Buken packas med dukar när barnet är ute.

HLR pågår under ingreppet.

Om patientens cirkulation återkommer tas hon till operationssal.

Uppföljning

Individuell uppföljning av patient och anhöriga.

Samling av alla inblandade bör ske för en genomgång.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Pihla Kuusela, överläkare VO kvinna barn, SÄS/kvinna

Pontus Johansson, överläkare, VO kvinna barn, SÄS/barn

Remissinstanser (utgåva 1)

Verksamhetschefer, SÄS

Fastställt av

Sara Degerman Carlsson, chefläkare, SÄS

Nyckelord

Sectio, kejsarsnitt, akutsnitt, snitt, akut, akutooperationer, operationer, ingrepp, akutingrepp ansvarsfördelning, ansvar, fördelning, HLR, hjärt-lungräddning, hjärtstopp, andningsstopp, akututrustning, operationsplanering, planering, beredskap, beredskapsplanering, perimortem, förlösa

Bilaga

(Skrivs ut och förvaras ihop med utrustningsväskan)

Utrustning för perimortem kejsarsnitt

- Skalpell, knivblad nr 20.
- Peanger, 5 st böjda.
- Sax, mayo 15 cm för avnavling.
- Laparatomihakar 2 st.
- Handduksklämmor 4 st.
- Sterila handskar storlek 6,5, 7,5 samt 8,5.
- Munskydd med visir.
- Bukdukar.
- Handduk till barnet.

Utrustning finns på

- förlossningen, akutvagnen
- gynekologisk avdelning (E81), vid navet
- akutmottagningen
- hjärtintensiven, HIA.

Förlossningsjouren på KK ansvarar för att utrustningen kommer med till patienten.

Larm-/telefonnummer

Vid larm - meddela ”hjärtstopp gravid kvinna” och plats.

HLR-teamet, förlossningsjour och barnläkare

Via larmknapp på väggen eller telefon **2010**.

Säkerställ, via kontakt på **2010**, att förlossningsjour och barnläkare också larmas i nämnd ordning.

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Pihla Kuusela, (phiku), Överläkare

Godkänd av: Sara Degerman Carlsson, (sarde), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-92

Version: 4.0

Giltig från: 2022-12-06

Giltig till: 2024-12-06